

Eesti

Tervislike kodude baromeeter 2022

Jätkusuutlikud hooned
tugevama ühiskonna hüvanguks

RAND EUROPE

VELUX®

TRANSFORMING
SPACES

Eesti hoonete seisukord

Alates 2015. aastast on tervislike kodude baromeeter teinud koostööd akrediteeritud teadusuuringute partneriga, et uurida Euroopa elamufondi olukorda. Sel aastal juhib see tähelepanu elu- ja tööhoonetele ning selle tulemusena on selgunud, et sellised hooned vajavad renoveerimist.

Ruumide sisekliima ohud, nagu niiskus ja hallitus, liigne müra, jahedus või päevavalguse puudumine, on Eesti elanike jaoks liiga sagedased probleemid. Tegelikult puutub Eestis vähemalt ühega neist ohtudest kokku rohkem kui iga neljas Eesti elanik.

Niiskus ja hallitus **14%**

inimestest elavad majades, millel on lekkivad katused, niisked seinad, põrandad või vundament või mädanavad aknalendid või põrand. Selle tulemusena võivad tekkida astma ja hingamisteede probleemid.

Liigne müra **8%**

inimestest puutuvad kokku naabrite tekitatud või tänavamüraga, mis võib põhjustada terviseprobleeme, sealhulgas seedetrakti- ja unehäireid.

Liigne külm **6%**

neist madala sisetulekuga inimestest ei suuda oma kodu säilitada piisavat toatemperatuuri, mis võib põhjustada südame-veresoonkonna ja hingamisteede haiguseid.

Vähene päevavalgus **4%**

inimestest peavad oma kodu liiga pimedaks, mis võib põhjustada depressiooni ja uneprobleeme.

“
Inimesed, kes peavad kahjuks elama või töötama hoones, kus esinevad kõik neli riskitegurit, hindavad neli korda suurema tõenäosusega oma tervist kehvaks.

Korralik taskukohane eluase on vajalikum kui kunagi varem

Juba enne koroonaviiruse levikut oli liiga suurte eluasemekulude määr (elanikkonna osakaal, kes elab leibkondades, kus eluaseme kogukulud moodustavad rohkem kui 40% vabalt kasutatavast sissetulekust) isegi 9,4% kogu EL-i elanikkonnast.¹

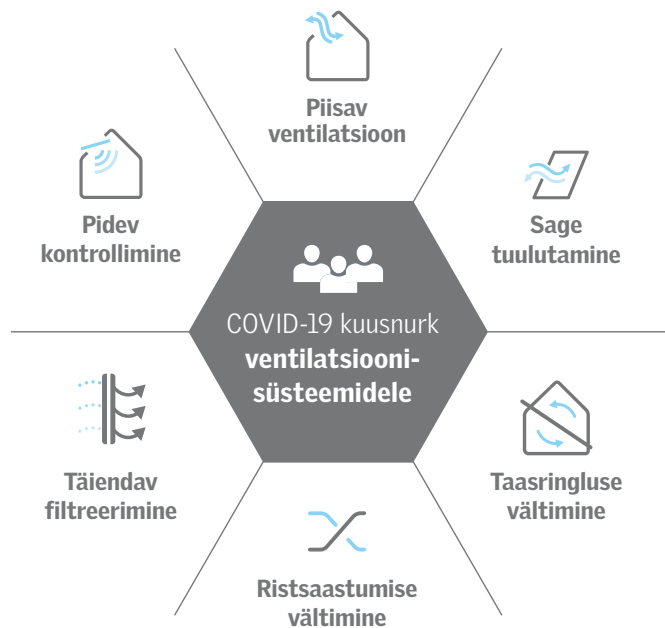
Praegu elab 15% eurooplastest puudustega eluruumides², kus 50 miljonil leibkonnal on raskusi energiaarvete tasumisega ja nad ei suuda talvel oma kodu kütta. Energiahindade järsu tõusuga see näitaja tõenäoliselt suureneb. Selle tagajärjed on tõsised: inimesed, kes ei suuda energia eest tasuda, on kaks korda kehvema tervisega.

Kuidas hooned saavad kaitsta tervist

Pandeemiast põhjustatud sulgemised on alates 2020. aasta kevadest sundinud miljoneid inimesi oma kodu nelja seina vahel nii töötama, elama kui ka õppima. Nende jaoks, kes elavad ebakvaliteetsetes eluruumides, on see olukorra veelgi keerulisemaks muutnud.

Tänapäeval teame, et peamine viis, kuidas inimesed nakatuvad SARS-CoV-2 viirusega (COVID-19 põhjustav viirus), on kokkupuude viirust kandva õhus levivate osakestega.

Avatud akendega loomulik õhutamine on jätkuvalt lihtne, säästlik ja kergesti mõistetav viis saastumise riski maandamiseks. See hajutab kõiki patogeene ja värskendab õhku. Loomuliku õhutamisüsteemi kõrval on olemas ka mehhaanilised ventilatsioonisüsteemid, nagu kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmed, mis on tõhusad ka püsiva hügieenilise õhuvoolu loomisel.

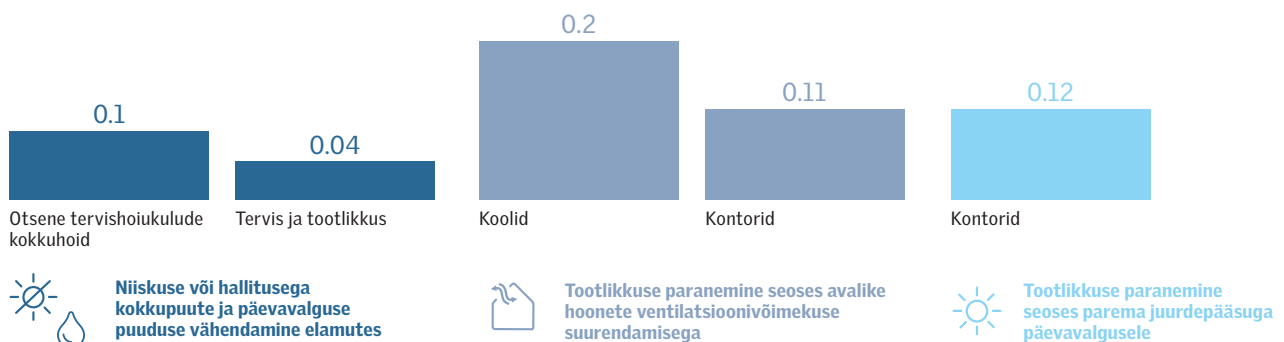
Renoveerimine on pikaajalise kasuteguriga

Kuna kliimameetmed muutuvad pakilisemaks, on hoonete renoveerimine nüüd kindlalt poliitilises päevakorras selliste algatustega nagu Euroopa renoveerimislaiane ja seadusandlik

pakett „Eesmärk 55“ ning riiklike taaste- ja vastupidavuskavade väljatöötamisega. Need fondid loovad võimaluse investeerida hoonetesse ja saada sellest palju kasu.

Siseruumide õhukvaliteedi riskide vähendamise eelised Eestis

Arvud miljardites eurodes 2050. aastaks

0.57 miljardit eurot

Kumulatiivne majanduslik kasu

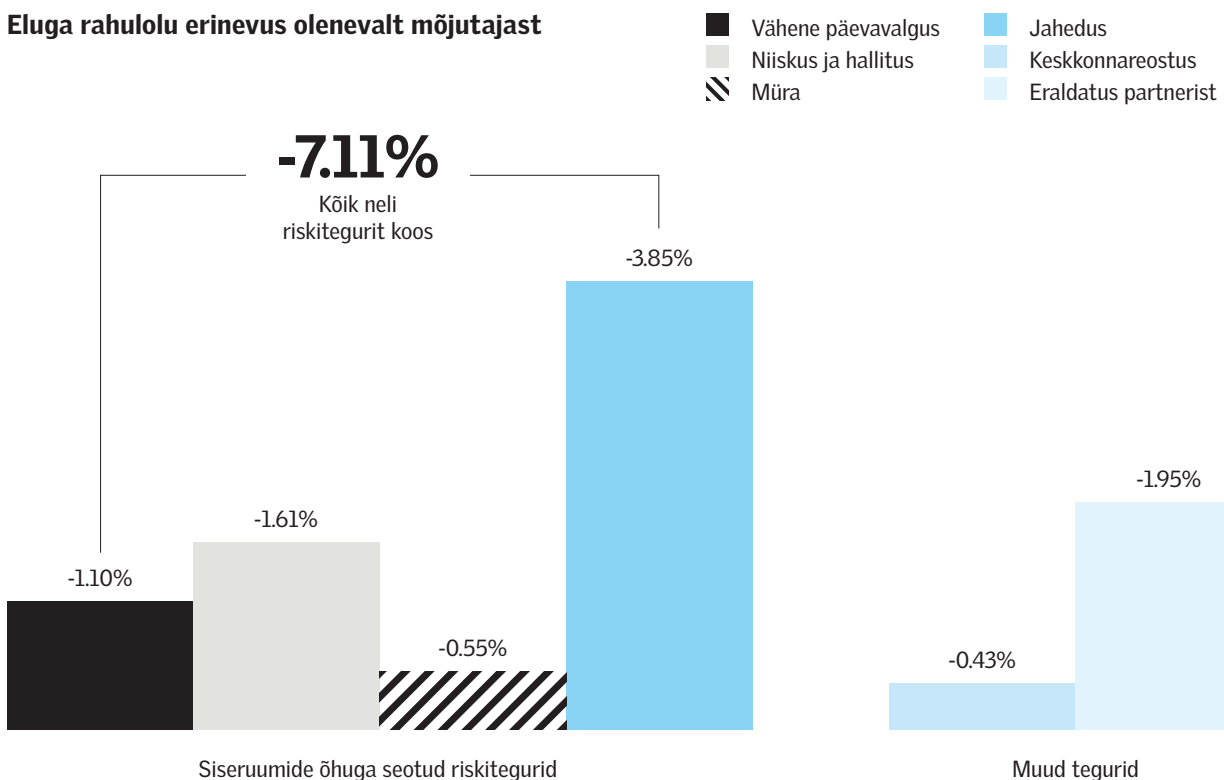
Nüüdseks on tõestatud, et siseruumide õhukvaliteet mõjutab eluga rahulolu

Hoone puudujääkide tõttu kaotatud eluga rahulolu saab mõõta uue, kuid tunnustatud meetodiga – heaolu hindamise analüüs (Well-being Valuation Analysis, WVA). See võimaldab poliitikakujundajatel terviklikumalt mõõta hoonete renoveerimise väärtust.

Euroopa andmed näitavad, et vähene kütmine mõjutab peaaegu kaks korda rohkem tajutavat heaolu ja eluga rahulolu kui partnerist lahusolek.

Veelgi enam – inimesed, kelle elus esinevad kõik neli sisekliima ohtu, on viis korda tõenäolisemad teatama, nad on õnnetud.

Eluga rahulolu erinevus olenevalt mõjutajast

Tervislikud hooned võivad pakkuda meile vajalikke muutuseid

Meie olemasolevate hoonete puhul võib säästvate renoveerimisstrateegiade rakendamine olla kasulik tervisele ja heaolule, tõsta tootlikkust ning vähendada mõju kliimale. Nüüd on aeg uuesti mõelda, kuidas ehitame üles ja keskendume jätkusuutlikumale ning terviklikumale suhtumisele renoveerimisse.

Jätkusuutliku renoveerimise eelised

Parem tootlikkus

Energiasääst

CO₂-vaba hoonefond

Parem heaolu

Paranenud tervis

Kliimakaitse